

GESCHILLEN
COMMISSIES
BIJZONDER
ONDERWIJS

LANDELIJKE KLACHTENCOMMISSIE KATHOLIEK ONDERWIJS

Klacht met betrekking tot het weigeren van de aanmelding voor de basisschool.

Klagers hebben te horen gekregen dat de school “vol” was. Een dochter van de burens is wel toegelaten, hoewel zij later is aangemeld.

Voorts beroept de school zich op voorrangsregels, die niet zijn gepubliceerd en waarvan onduidelijk is sinds wanneer ze gelden; het lijkt alsof deze naar aanleiding van vragen van klagers steeds worden aangepast. De wijze waarop wordt omgegaan met de voorrangsregels, is bovendien in strijd met de regels die het bevoegd gezag zichzelf heeft gesteld. De betreffende voorrangsregels zouden evenmin met de medezeggenschapsraad zijn besproken, waardoor ze niet rechtsgeldig zijn. Klagers plaatsen daarnaast kritische kanttekeningen bij de gehanteerde voorrangsregels: deze zijn in strijd met de WPO, leiden tot willekeur, tot gedwongen winkelnering en tot strijd met het gelijkheidsbeginsel.

Ten aanzien van de door de school gehanteerde regels heeft de Commissie niet met zekerheid kunnen vaststellen door welk orgaan deze zijn vastgesteld en sinds wanneer zij gelden. Tijdens de hoorzitting is aangegeven, dat, door het groeiend aantal geïnteresseerde ouders, de toelatingsregels steeds moesten worden bijgesteld. Ergens in 2016 zouden de gewraakte regels zijn gaan gelden. Voorts is verklaard dat de voorrangsregels sinds de brief van de staatssecretaris van 20 december 2016 niet meer worden gehanteerd. Sinds die datum zou sprake zijn van een wetsconforme aanpak.

De Commissie ziet geen redenen om te twijfelen aan de tijdslijn die in dit verband door de school is neergezet, en aan de beleidsregimes die op de verschillende momenten hebben gegolden. Wel zet de Commissie grote vraagtekens bij de transparantie rond de betreffende regels en de wijze waarop school en bevoegd gezag voldaan hebben aan de geldende (en zichzelf ook opgelegde) publicatieplicht. De gemachtigde van de school en het bevoegd gezag heeft tijdens de hoorzitting aangegeven dat de gang van zaken geen schoonheidsprijs verdient. De Commissie wil hier verder in gaan: school en bevoegd gezag zijn op dit punt in hoge mate in gebreke gebleven. De Commissie oordeelt daarom dat de klacht in zoverre gegrond is.

Anders dan klagers, acht de Commissie de gehanteerde voorrangsregels, onder de gegeven omstandigheden, aanvaardbaar. De school maakt onderdeel uit van Kindcentrum S; het bevoegd gezag werkt daartoe samen met de Stichting Y. Doel is om kinderen van 0-12 jaar, in een doorlopende ontwikkellijn, opvang en onderwijs aan te bieden. Vanuit dat perspectief bezien, snapt de Commissie heel goed dat de school aan kinderen van 0-4 jaar, die daadwerkelijk gebruik maken van de opvang, bij voorrang een plaats aanbiedt. Weliswaar maakt de school hier onderscheid en is hier sprake van een zekere mate van gedwongen winkelnering, de Commissie stelt tevens vast dat hier sprake is van een objectieve rechtvaardigingsgrond: het belang van een doorlopende ontwikkellijn voor kinderen van 0-12 jaar.

De Commissie stelt vervolgens vast dat de situatie van klagers niet voldoet aan de voorwaarden zoals gesteld in de voorrangsregels: dochter L heeft in Kindcentrum S geen gebruik gemaakt van de opvang voor kinderen van 0-4 jaar. Hieraan kan zij dus geen recht op toelating tot de school ontlenen. Tenslotte constateert de Commissie dat de situatie van klagers verschilt van die van de achterburen, van wie de dochter op een later moment

succesvol is aangemeld op de school. Anders dan de dochter van klagers maakte dit kind wel gebruik van de opvang voor 0-4 jarigen. In zoverre is geen sprake van gelijke gevallen. In het licht van het vorenstaande concludeert de Commissie dat klagers op geen enkel moment een recht op toelating van hun kind – anders dan plaatsing op de wachtlijst – tot de school hebben gehad. Dit impliceert ook dat de Commissie deze gevolgtrekking niet aan de eerder geconstateerde tekortkomingen van school en bestuur zal verbinden. De klacht is gedeeltelijk gegrond.

Klachtennummer 2017/071

Advies aan

Het bestuur van de Stichting X te P (verder ook te noemen: het bevoegd gezag),

inzake de klacht van de heer K1 en mevrouw K2 te P (verder te noemen: klagers).

1. Verloop van de klachtprocedure

Klagers hebben op 14 april 2017 een klacht ingediend bij de Klachtencommissie voor het Katholiek Onderwijs (hierna: de Commissie). De klacht houdt verband met hun dochter L en is gericht tegen basisschool S te P, sinds 1 september 2016 Kindcentrum S (hierna: de school), vallend onder het bevoegd gezag van Stichting X (hierna: het bevoegd gezag).

Bij brief van 25 april 2017 hebben klagers hun klacht aangevuld.

Op 30 juni 2017 heeft mr. W. Brussee, advocaat te Den Haag, namens de school en het bevoegd gezag een verweerschrift ingediend.

Bij brief van 11 juli 2017 hebben klagers nog gereageerd op het verweerschrift.

De klacht is behandeld tijdens een hoorzitting op 18 september 2017 te Den Haag, alwaar klager is verschenen en de school en het bevoegd gezag zich hebben laten vertegenwoordigen door de heer A, directeur van de school, en mr. Brussee.

2. Inhoud van de klacht

Klagers zijn de ouders van L, geboren op 4 juni 2016. Zij hebben hun dochter willen aanmelden voor de school ten behoeve van het schooljaar 2020-2021. Deze aanmelding is niet gehonoreerd; wel is L op de wachtlijst geplaatst.

Klagers hebben - zakelijk weergegeven - hiertegen het volgende aangevoerd:

Klagers wijzen erop dat de school heeft voorgehouden dat zij 'vol' zat, maar dat vervolgens is gebleken dat een dochter van burens, na een latere aanmelding, wel is geplaatst. Voorts beroept de school zich op voorrangsregels, die niet zijn gepubliceerd en waarvan onduidelijk is sinds wanneer ze gelden; het lijkt alsof deze naar aanleiding van vragen van klagers steeds worden aangepast. De wijze waarop wordt omgegaan met de voorrangsregels,

is bovendien in strijd met de regels die het bevoegd gezag zichzelf heeft gesteld. De betreffende voorrangsregels zouden evenmin met de medezeggenschapsraad zijn besproken, waardoor ze niet rechtsgeldig zijn. Klagers plaatsen daarnaast kritische kanttekeningen bij de gehanteerde voorrangsregels: deze zijn in strijd met de WPO, leiden tot willekeur, tot gedwongen winkelnering en tot strijd met het gelijkheidsbeginsel.

3. Standpunt van de school en het bevoegd gezag

De school en het bevoegd gezag erkennen dat de toegepaste praktijk in strijd is met artikel 40 van de WPO. Zij hebben echter gewezen op een brief van de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen van 20 december 2016, waarin deze aan scholen de ruimte geeft om de praktijk van aanmelding van zeer jonge kinderen en voorrangsregels gedurende het kalenderjaar 2017 aan te passen aan de wet.

De gewraakte voorrangsregels zijn, als gevolg van de groei van de school en de enorme belangstelling van ouders voor de school, ergens in de loop van 2016 gaan gelden; niet met zekerheid valt aan te geven wanneer en door wie de betreffende beleidsregels zijn vastgesteld. Sinds 20 december 2016 hanteert de school in ieder geval een wetsconforme aanpak.

De school en het bevoegd gezag zijn van mening dat het verzoek om aanmelding van de dochter van klagers terecht niet is gehonoreerd: klagers voldoen niet aan de voorwaarden die de voorrangsregels stellen, waarbij komt dat evenmin wordt voldaan aan de eis die artikel 40 WPO stelt. De overige argumenten van klagers zijn tenslotte gemotiveerd betwist.

4. Overwegingen van de Commissie

Klagers hebben hun dochter L in haar eerste levensjaar willen aanmelden bij school voor het leerjaar 2020-2021. Deze poging is niet geslaagd; in plaats daarvan is L geplaatst op een wachtlijst. In het kader van deze keuze heeft de school de volgende voorrangsregels toegepast:

1. Kinderen die gebruik maken van de opvang van 0-4 jaar, stromen door naar het onderwijs. Tijdens de periode dat het kind gebruik maakt van de dagopvang, zijn er gezamenlijke activiteiten met de groepen ½ en wordt er gewerkt aan gezamenlijke thema's. In het Kindcentrum S werken opvang en onderwijs nauw samen. Kinderen die gebruik maken van de opvang 0-3 jaar, stromen dan ook als kleuter van 4 jaar het basisonderwijs in.
2. Broertjes en zusjes hebben voorrang op plaatsing.

Niet in geschil is dat een praktijk van aanmelding van kinderen jonger dan drie jaar, in combinatie met voorrangsregels als hiervoor geformuleerd, in strijd is met artikel 40 WPO. Hier staat tegenover dat de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen op 20 december 2016 heeft aangegeven dat hij een praktijk, zoals hier aan de orde, tot het einde van dit kalenderjaar gedooft. De Commissie vindt het niet op haar weg liggen om daar anders over te oordelen. De school mag en mocht tot 1 januari 2018 voorrangsregels voor de aanmelding van kinderen jonger dan 3 jaar hanteren.

Ten aanzien van de door de school gehanteerde regels heeft de Commissie niet met zekerheid kunnen vaststellen door welk orgaan deze zijn vastgesteld en sinds wanneer zij gelden. Tijdens de hoorzitting is aangegeven, dat, door het groeiend aantal geïnteresseerde ouders, de

toelatingsregels steeds moesten worden bijgesteld. Ergens in 2016 zouden de gewraakte regels zijn gaan gelden. Voorts is verklaard dat de voorrangsregels sinds de brief van de staatssecretaris van 20 december 2016 niet meer worden gehanteerd. Sinds die datum zou sprake zijn van een wetsconforme aanpak.

De Commissie ziet geen redenen om te twijfelen aan de tijdslijn die in dit verband door de school is neergezet, en aan de beleidsregimes die op de verschillende momenten hebben gegolden. Wel zet de Commissie grote vraagtekens bij de transparantie rond de betreffende regels en de wijze waarop school en bevoegd gezag voldaan hebben aan de geldende (en zichzelf ook opgelegde) publicatieplicht. De gemachtigde van de school en het bevoegd gezag heeft tijdens de hoorzitting aangegeven dat de gang van zaken geen schoonheidsprijs verdient. De Commissie wil hier verder in gaan: school en bevoegd gezag zijn op dit punt in hoge mate in gebreke gebleven. De Commissie oordeelt daarom dat de klacht in zoverre gegrond is.

De Commissie heeft zichzelf vervolgens de vraag gesteld, of deze laatste vaststelling moet leiden tot de conclusie dat de dochter van klagers alsnog moet worden toegelaten tot de school (in het schooljaar 2020-2021).

Alvorens die vraag kan worden beantwoord, zal onder meer moeten worden stilgestaan bij de aanvaardbaarheid van de voorrangsregels en de gestelde strijd met het gelijkheidsbeginsel.

Anders dan klagers, acht de Commissie de gehanteerde voorrangsregels, onder de gegeven omstandigheden, aanvaardbaar. De school maakt onderdeel uit van Kindcentrum S; het bevoegd gezag werkt daartoe samen met de Stichting Y. Doel is om kinderen van 0-12 jaar, in een doorlopende ontwikkellijn, opvang en onderwijs aan te bieden. Vanuit dat perspectief bezien, snapt de Commissie heel goed dat de school aan kinderen van 0-4 jaar, die daadwerkelijk gebruik maken van de opvang, bij voorrang een plaats aanbiedt. Weliswaar maakt de school hier onderscheid en is hier sprake van een zekere mate van gedwongen winkelnering, de Commissie stelt tevens vast dat hier sprake is van een objectieve rechtvaardigingsgrond: het belang van een doorlopende ontwikkellijn voor kinderen van 0-12 jaar.

De Commissie stelt vervolgens vast dat de situatie van klagers niet voldoet aan de voorwaarden zoals gesteld in de voorrangsregels: dochter L heeft in Kindcentrum S geen gebruik gemaakt van de opvang voor kinderen van 0-4 jaar. Hieraan kan zij dus geen recht op toelating tot de school ontleen.

Daarnaast kan in dit geval evenmin een recht worden ontleend aan de regeling van artikel 40 WPO. L is namelijk nog geen drie jaar.

Tenslotte constateert de Commissie dat de situatie van klagers verschilt van die van de achterburen, van wie de dochter op een later moment succesvol is aangemeld op de school. Anders dan de dochter van klagers maakte dit kind wel gebruik van de opvang voor 0-4 jarigen. In zoverre is geen sprake van gelijke gevallen.

In het licht van het vorenstaande concludeert de Commissie dat klagers op geen enkel moment een recht op toelating van hun kind – anders dan plaatsing op de wachtlijst – tot de

school hebben gehad. Dit impliceert ook dat de Commissie deze gevolgtrekking niet aan de eerder geconstateerde tekortkomingen van school en bestuur zal verbinden.

In hetgeen overigens nog is aangevoerd, heeft de Commissie geen aanknopingspunten gevonden voor gegrondverklaring van deze klacht. In het bijzonder merkt de Commissie hier nog op, dat eventuele gebreken in het kader van de medezeggenschap primair door de medezeggenschapsraad zelf aan de orde moeten worden gesteld.

5. Beslissing van de Commissie

De Commissie verklaart de klacht deels gegrond, deels ongegrond.

6. Advies

De Commissie adviseert het bevoegd gezag om in de toekomst meer zorgvuldig te zijn in de communicatie rond geldende en gewijzigde beleidsregels, in goede samenwerking met de school te zorgen voor een correcte en transparante vaststelling van de toelatingsregels en te zorgen voor tijdige opname hiervan in de schoolgids en op de website, zodat die up-to-date zijn.

Aldus gegeven op 18 september 2017 door mr. H.C. Naves, drs. L. van der Linden-Stallinga, drs. P.H. Hupsch, leden, in tegenwoordigheid van mr. A.C. Gröllers, secretaris.